

Kísérőtanári beszámoló

2016. április 23. – 2016. április 30.

Finnország, Hämeenlinna

Készítette: Balogh-Puskás Enikő

Az Erasmus+ pályázaton belül lehetőség nyílt arra, hogy kísérőtanárként egy hetet eltöltsék a diákjaink mellett Hämeenlinnában, Finnországban.

A kísérőtanár szerepe akár feleslegesnek is tűnhet egy ilyen utazás során, mert már szinte felnőtt emberek utaznak ki, de bármikor adódhatnak váratlan helyzetek, amelyekben egy tapasztaltabb ember segítsége sokat ér és sokszor ezeknek a dolgoknak anyagi vonzata is van, amit a diákok nem biztos, hogy azonnal rendezni tudnak. Diákjaink többsége még nem járt külföldön és alig akad köztük olyan, aki repült volna. Ebben a tanévben sem volt ez másként, a kiutazó diákok közül még senki sem ült repülőn. Idén először transzfer kisbusz vitt el a Liszt Ferenc repülőtérre, ahova pont időben megérkeztünk, de ha útközben baleset, vagy egy defekt miatt meg kellett volna állni, akkor már problémás lett volna a gép elérése. A kiutazás zökkenőmentesen történt időben felszállt a gép és 15.00-kor érkeztünk meg Helsinkibe. Szerencsére ott az iskola megbízásából várt minket egy kisbusz, ami elvitt Hämeenlinnába, így másfél óra buszozás után érkeztünk meg a városba. Utunkat hol hóesés, hol eső kísérte.

A szállás eltért az eddig megszokottól, mert az iskola külön lakásokat alakított ki a saját diákjainknak és az oda érkező cserediákoknak is. Mi is egy ilyen többszobás lakást kaptunk a diákokkal együtt. A lakrész rendelkezett saját konyhával, külön nappalival, két fürdőszobával és szaunával és mindenféle modern háztartási eszközzel felszerelték. A lakást az iskola külföldi kapcsolatokért felelős tanára mutatta be és felhívta a figyelmet a legfontosabb szabályokra, aminél fontos volt, hogy a diákok megértsék, miről van szó, mert például, ha véletlenül bekapcsol a füstjelző, akkor fizetniük kell. Fáradtan egész napos utazás után ezeket egy idegen nyelven nem biztos, hogy teljesen meg tudják érteni, itt is jól jött egy felnőtt segítsége. Kipakolás után elmentünk a közeli boltba vásárolni, ismerkedni a finn termékekkel és árakkal.

Vasárnap rendelkezésünkre állt az iskola egyik kisbusza és az ottani mentor, Marita Pennanen, elvitt minket Helsinkibe várost nézni. A zord időjárás ellenére sok szépet láttunk: a kikötőt, a sziklatemplomot, a katedrálist és még egy modern művészeti kiállításra is eljutottunk.

A hétfői napot reggel 8-kor az iskolában kezdtük, kicsit részletesebben bemutatták a szaktantermeiket, az irodáikat és a tanárit, ahol csak az értekezleteket tartják, illetve a délelőtti kávészünetben gyűlnek össze. A diákok már rögtön munkával folytatták a napot, én pedig mivel nem először jártam az iskolában üdvözöltem az ott tanító kollégákat. A diákjaink kicsit megilletődve, de lelkesen láttak neki a munkának. Sokat jelentett a számukra, hogy az iskola tanítási rendjéről, az ottani munkamódszerekről már itthon is hallottak, nem érte váratlanul őket, mert a korábbi években szerzett tapasztalataimat meg tudtam velük osztani. A varrodai részleg ahol a diákjaink a négy hetes gyakorlatot töltötték, igen összetett. Vannak varrodák, de van két szövőműhely és egy kalapos műhely is. A tantermek tágasak, jól elkülönülnek a különböző szakterületek, a diákok nyugodtan otthagyhathják a munkáikat, mert a modulrendszer miatt egy teremben több héten át csak egy csoport tartózkodik. Nincs csengő, a diákok szinte mindegyike mégis időben ott van kezdéskor és csöndben várja a tanárt, és a drága eszközöket sem féltik tőlük, hogy valami kárt tesznek bennük. Az oktatás igen gyakorlatias a nap elején van egy kis elméleti oktatás, utána pedig az ott elhangzottakat valósítják meg a gyakorlatban. A tanár szerepe teljesen más mint nálunk, a műhelyekben van kialakítva egy kis tanári a számukra amit üvegfallal elválasztva a terem többi részétől és ha a diákoknak szükségük van segítségre akkor bármikor tudtak szólni a tanárnak, de nem zavarták

egymást fölöslegesen. Ezekben a tanárikban mindenkinek volt saját számítógépe és rengeteg szakkönyve.

Az ebédet az iskola menzáján fogyasztottuk el. Itt külön étkezőrészt alakítottak ki a tanároknak. Az ebéd ára egységes, de svédasztalos rendszerű, az ottani diákoknak ingyenes és a tanárok is kedvezményesen ebédelhetnek. Az ebéd mindig tartalmaz barna kenyeret, kétszersültet, friss salátát, párolt zöldséget, rizst vagy burgonyát és valamilyen húst szósszal. Az ebéd tartalmazta egy kávé vagy egy tea árát is. A diákok ellátása hasonló. A tanári menza számára az ételeket helyben főzik a szakácsnak tanulók, és a pincérnek tanulók szolgálják ki a tanárokat.

A tanítási órák rendje más, mint nálunk. A tanítás 8-kor kezdődik és az első egység a szakképzésben résztvevőknek 10-ig tart, utána jön egy húsz perces kávészünet majd egy újabb 2 órás tanegység azután fél órás ebédszünet következik. Hétfőn és szerdán még két ilyen egység van délután, kedden és csütörtökön csak egy, pénteken pedig ebéd után ér véget a tanítás. nem okoz nagy problémát, ha valaki pár percet késik, de ha nap végére nem fejezte be a munkáját, akkor tovább marad, amíg azt el nem végzi, vagy másnap hamarabb érkezik.

Diákjaink ezt az első hetet a kalapos műhelyben töltötték, itt olyan dolgokat próbálhattak ki, amelyekre itthon nincs lehetőségük, fejdíszeket készítettek és apró kiegészítőket bőrből, különböző technikákkal. Az oktatás jóval, kisebb csoportokban történik és a diákok is segítik egymást, ha elakadnak.

A hét folyamán lehetőségem volt betekinteni, hogyan zajlik a felnőttképzésben a vizsgáztatás. Itt nem egy központilag meghatározott napon vizsgáznak a tanulók az iskolában, hanem a gyakorlati helyükön, előre egyeztetett időpontban. A vizsga hangsúlya a gyakorlatiasságon és a megszerzett tudáson volt, nem az elméleti részeken. A vizsgabizottság háromtagú volt, az iskolából a tanító tanár, a gyakorlati hely vezetője és egy független szakértő, aki jártas a témában. A vizsga során egy ruhadarabot kellett kiszabni és elkészíteni és közben megindokolni, hogy mit miért csinált a vizsgázó. Azt mondták, hogy számukra az a fontos hogy milyen tudással rendelkezik egy diák és nem az, hogy ezt mennyi idő alatt sajátítja el. Ez a példa is jól mutatja, hogy a tanításhoz való hozzáállásuk teljesen más sokkal inkább gyakorlatiasabb és jobban figyelembe veszik a változó igényeket. Az iskolai rendszer is átjárhatóbb, ha a diákok menet közben szeretnének változtatni, nem kell előről kezdeni mindent.

A délutánjaink általában városnézéssel, kirándulással teltek, illetve a napi élmények megbeszélésével. Jó volt a diákoknak, hogy az elején van kivel megbeszélni a felmerülő kérdéseket, problémákat, nem kell várni a válaszra, mint például egy e-mail esetében. Így fokozatosan önállósodtak, nem egyszerre zúdult minden a nyakukba. Volt idejük megszokni, hogyan vásároljanak be több napra, hogyan működik a mosógép, vagy a tűzhely. A városban is könnyebb volt eligazodni egy olyan ember segítségével, aki járt már ott, de nem finn és jobban tudja a vásárlási és étkezési szokásainkat, és hogy mit hol lehet megtalálni. Főleg egy olyan országban, ahol a termékek többségén csak finn és svéd felirat van.

Maga az iskola a Tavastia Oktatási Konzorcium nevet viseli ettől a tanévtől és 6 egységből áll, ennek egyike a hämeenlinnai iskola, amely egy középszintű szakképző intézmény. A finn oktatási rendszerben a mi középiskolai szintjének felel meg.

Az első az iskola előkészítő szint, a második az általános iskola szintje, amely 9 éves, majd itt kettéválik az oktatás: a középfokú oktatás szakképző intézetekben, és a mi gimnáziumainkhoz hasonló iskolatípusban zajlik. Mindkettő 3-3 éves, átjárhatóak, gimnázium után szakképzésre is lehet menni, illetve egyszerre is végezhető a kettő. Az érettségi vagy szakvizsga után a felsőoktatás a negyedik szint. Mindkét iskolatípusból be lehet ide jutni. A felsőoktatás két ága a 4-5 éves főiskolai képzés és mesterképzés valamint a 3 éves főiskolai és politechnikus képzés. A 3 év után tovább lehet lépni politechnikumból is mesterképzésre.

A Tavastia Oktatási Konzorcium kínál gimnáziumi képzést, gyakornoki képzést (külső cégekkel áll kapcsolatban, és hozzájuk szervez képzéseket), alapszintű oktatást is a bevándorlóknak, akik főként Afrikából érkeztek. A Tavastia Szakképző Intézetben pedig 6 képzési területén 25 szakmát oktatnak, közel 2300 diáknak (a felnőttképzést leszámítva). Az iskola a kultúra, természettudományok, sport-egészségügy- szociális szféra, élelmiszeripar-vendéglátás-turizmus, üzleti, és technológia-kommunikáció-szállítás területein 25 különböző szakmát oktat. A szakmák elsajátítása mellett, párhuzamosan az érettségire is lehetőség van felkészülni a diákoknak. Létezik egy egyéves szakképzést előkészítő év is, olyan diákok számára, akik nem tudják eldönteni, hogy milyen szakmát tanuljanak. Nekik egy év alatt lehetőségük van megismerni a különböző képzési területeket, miután konzultáltak egy tanácsadóval. Ennek a fajta iskolarendszernek nagy előnye a képzések közötti átjárhatóság és az, hogy nem kényszeríti végleges döntésre a diákokat az általános iskola befejezése után akkor sem, ha szakképzésre jelentkezik.

Ahhoz, hogy a kínált képzéseik megfelelőek legyenek, és folyamatosan fejlődjenek 15 különböző részterületen munkálkodó csoportot hoztak létre, amely adott szakmacsoport elismert képviselőiből és a szakmacsoportban tanító oktatókból áll össze. A feladatuk, hogy a változó szakmai elvárásokat figyeljék, javaslatokat tegyenek a képzések fejlesztését, részterületeit illetően, javaslatokat tegyenek a szakmai vizsgáztatás mikéntjére, harmadrészt és negyedrészt pedig az oktatás minőségét és a területetük marketingjéért és PR-jáért felelősek. Fontos számukra a folyamatos és átgondolt megújulás.

